

ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการ
ของข้าราชการฝ่ายอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
Factors Affecting Retirement Preparation Readiness of Government
Officials at the Office of the Attorney General in Northeastern Region

สุรีพร อยู่สุข* อัยรดา พรเจริญ อนันต์ สุนทรามธากุล
Sureporn Yusukl,* Irada Phomcharoen, Anan Suntramethakul
คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี^{*2,3}
Faculty of Business Administration and Management Ubon Ratchathani
Rajabhat University
Sureporn.kratai@gmail.com

Received: March 16, 2022

Revised: September 5, 2022

Accepted: September 7, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของข้าราชการฝ่ายอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การคำนวณหากลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane ได้จำนวน 305 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า ด้านปัจจัยวิธีการจัดการเงินที่มีประสิทธิภาพ ด้านการวางแผนการเงิน ด้านการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์/สังหาริมทรัพย์ ด้านกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการมีผลต่อความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของข้าราชการฝ่ายอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจต่อการวางแผนการเงิน/การจัดการการเงิน และเงินฝากธนาคารมีผลต่อความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของข้าราชการฝ่ายอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การวางแผนการเงิน ความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุ

Abstract

This research purposed to study factors related to retirement preparation of government officials at the Office of the Attorney General in northeastern region. This is quantitative research applied questionnaires as a research tool for collecting data from the sample group. The target group was 305 officials of the Attorney General in northeastern

region. The sample were calculated by using the Yamane's Formula (Yamane, 1973) based on the stratified random sampling method. Statistics for analyzing data are percentage and multiple regression analysis.

The results revealed efficiently financial management, financial planning, real estate/property investment, and government pension fund affect retirement preparation of government officials at the Office of the Attorney General in northeastern region with the statistical significance level of .01 and financial planning/financial management conception, and bank deposit were related to retirement preparation readiness of government officials at the Office of the Attorney General in northeastern region with the statistical significance level of .05.

Keyword: Financial Planning, Retirement Preparation

บทนำ

เป็นที่แน่ชัดแล้วว่าประเทศไทยก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย (Aged Society) มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 จนถึงปัจจุบัน ไทยมีสัดส่วนประชากรกลุ่มผู้สูงอายุหรือมีอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่า 12 ล้านคน หรือคิดเป็นสัดส่วนราว 1 ใน 6 ของประชากรไทย ซึ่งสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. 2583 สัดส่วนวัยเด็กจะเหลือเพียง ร้อยละ 12.8 วัยทำงาน ร้อยละ 56 และวัยสูงอายุ ร้อยละ 31.2 ทำให้ภาระพึ่งพิงวัยแรงงานเพิ่มขึ้น โดยวัยแรงงาน 1.8 คน จะต้องดูแลผู้สูงอายุ 1 คน ในปี พ.ศ. 2583 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564) นับเป็นภาระหนักของวัยแรงงาน ไม่นับรวมค่าใช้จ่ายในการดูแลตัวเอง ครอบครัว หรือบุตร ข้อมูลเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงสภาพโครงสร้างของประชากรที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงสภาวะเศรษฐกิจและสังคมก็เปลี่ยนไปด้วย และได้ส่งผลต่อวิถีชีวิตและการดำเนินชีวิตของประชากรในหลายมิติ ส่งผลให้ผู้สูงอายุต้องพึ่งพาตนเองมากขึ้นในอนาคต

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยในระยะยาวจะเป็นปัญหาที่ใหญ่มาก เพราะนอกจากจะกระทบกับระบบเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมแล้ว ยังส่งผลโดยตรงกับผู้สูงอายุเอง สืบเนื่องจากการลดลงของวัยเจริญพันธุ์และในเวลาเดียวกันคนไทยก็มีอายุยืนยาวขึ้นเรื่อย ๆ เพราะวิวัฒนาการทางการแพทย์ที่เจริญก้าวหน้า สิ่งก็ตามมาจากการเปลี่ยนแปลงนี้คือ อัตราส่วนพึ่งพิงในวัยสูงอายุเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นตามไปด้วย เช่น ปัญหาทางด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สภาพจิตใจและอารมณ์ ที่อยู่อาศัย ตลอดจนปัญหาในการปรับตัวหลังการเปลี่ยนแปลงจากสภาพที่เคยทำงานเป็นประจำมาเป็นสภาพการว่างงาน (นิภาพร เกิดมัลย์ และมนัสสินี บุญมีศรีสง่า, 2560) หากไม่มีการเตรียมการเกษียณอายุที่ดีมากพอ จะมีโอกาสประสบปัญหาจนตอนแก่ เพราะในปัจจุบันไม่อาจคาดหวังให้ลูกหลานมาเลี้ยงดูได้เหมือนในอดีต อีกทั้งประชากรส่วนใหญ่แต่งงานช้าลง และมีลูกน้อยลง สวัสดิการจากรัฐก็อาจจะไม่เพียงพออีกต่อไป เนื่องจากคนสูงวัยเพิ่มมากขึ้น คนวัยทำงานน้อยลง รัฐจัดเก็บภาษีได้น้อยลงส่งผลให้งบประมาณไม่เพียงพอ

การเกษียณอายุเป็นสิ่งที่ประชาชนหลายคนต้องพบเจอ ทุกคนจึงควรเตรียมความพร้อมทางการเงินก่อนการเกษียณอายุเพราะหากไม่มีการบริหารการเงินเพื่อการเกษียณอายุที่เหมาะสมจะส่งผลเสียเมื่อถึงวัยเกษียณอายุและภายหลังการเกษียณได้ (อนงนาฏ ศุภกิจวณิชกุล, 2558) ในปี พ.ศ. 2563 มีการสำรวจทักษะทางการเงินของคนไทยระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าคนไทยมี

ความตระหนักถึงการออมเพื่อเกษียณและมีการวางแผนการออมเพื่อการเกษียณ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 84.7 จากปี พ.ศ. 2561 แต่มีเพียง ร้อยละ 6.4 เท่านั้น ที่สามารถทำได้จริงตามแผน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2564) ดังนั้นภาครัฐ ต้องส่งเสริมให้ประชากรไทยมีพฤติกรรมการออมเงินเพื่อใช้ในยามเกษียณให้ดีขึ้น (ปศุณา แสงจันทร์, 2562) เพราะแม้ว่าคนไทยจะมีความตระหนักและเริ่มลงมือทำไปบ้างแล้ว แต่ส่วนใหญ่ ยังไม่สามารถทำได้จริงตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งอาจมีอุปสรรคจากวิกฤตการเงินในปัจจุบัน อันเนื่องมาจาก มาตรการวางแผนการออมเงินที่ดี ทำให้ไม่มีวินัยในการออม (ญาณิศา เผื่อนเพาะ, 2556) ดังนั้น แนวทางการ ส่งเสริมความรู้ทางการเงินในระยะต่อไปควรมุ่งเน้นการกระตุ้นพฤติกรรมเพื่อเสริมสร้างวินัยการออม และ รู้จักการปรับแผนการออมให้เข้ากับสถานการณ์ทางการเงินของตนเองเพื่อให้คงพฤติกรรมการออมที่ดีไว้ อย่างสม่ำเสมอเพื่อรองรับการเกษียณในอนาคต (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2564) เพื่อเป็นการเตรียมตัวใน การดำเนินชีวิตภายหลังเกษียณอายุทำงาน จึงต้องมีการเตรียมตัวด้านต่าง ๆ 6 ด้าน ได้แก่ 1) การเตรียมตัว ด้านจิตใจ 2) การเตรียมตัวด้านร่างกาย 3) การเตรียมตัวด้านทรัพย์สินเงินทอง 4) การเตรียมตัวด้านกิจกรรม การใช้เวลาว่าง 5) การเตรียมตัวด้านสัมพันธ์ภาพในครอบครัว 6) การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัย (เพ็ญประภา เบลญจวรรณ, 2558) เพื่อให้ผู้เกษียณมีความพร้อมในทุก ๆ ด้านเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นใน อนาคต รวมถึงจะช่วยลดภาระของภาครัฐ และองค์กรที่จะต้องรับภาระค่าใช้จ่ายต่อการดูแลบุคลากรที่ เกษียณอายุต่อไปในอนาคต (นิตยา ทวีชีพ, 2557) ซึ่งผู้ที่มีการเตรียมตัวที่ดีจะสามารถใช้ชีวิตภายหลัง เกษียณอายุได้อย่างมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี

สาเหตุสำคัญของการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของ ข้าราชการฝ่ายอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด เนื่องด้วยสถานการณ์ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม โครงสร้าง ประชากร โรคระบาด ปัญหาสุขภาพ ปัญหาเงินเพื่อและค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้เกิดภาวะความไม่ เพียงพอของรายได้ในปัจจุบัน ตลอดจนการขาดการวางแผนหรือการเตรียมสำหรับกิจกรรมในบั้นปลาย ทำให้บุคลากรส่วนมากมักจะไม่ได้มีการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุ โดยประเด็นที่ผู้วิจัยศึกษา ประกอบด้วยปัจจัยด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการเตรียมตัวของบุคคลก่อนวัยเกษียณ เช่น ด้านพฤติกรรมการจัด การเงินส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจ ความจำเป็นในการวางแผนการเงินเมื่อเกษียณของกลุ่มบุคคล ก่อนวัยเกษียณ รวมถึงศึกษารูปแบบของการออม เช่นด้านการลงทุนต่าง ๆ เพื่อเพิ่มผลตอบแทนให้มีเงิน เพียงพอไว้ใช้จ่ายยามเกษียณ รวมทั้งจะชว่นำชีวิตบุคคลในวัยเกษียณรวมถึงวัยทำงานไปสู่ความมั่นคง ทางการเงินได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของข้าราชการฝ่าย อัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการฝ่ายอัยการสำนักงานอัยการ สูงสุดใน เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยด้วยจำนวน 20 จังหวัด จำนวน 1,281 คน (สำนักงานอัยการ สูงสุด, 2563) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane (Yamane, 1973) ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ความคาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 305 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ อย่างเป็นสัดส่วนเป็นการสุ่มตัวอย่างโดยแยกประชากรออกเป็นกลุ่มประชากรย่อย ๆ หรือแบ่งเป็นชั้น

ภูมิก่อน โดยหน่วยประชากรแต่ละชั้นภูมิจะมีลักษณะเหมือนกัน แล้วสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มประชากร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด และ ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 5 ส่วนดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการจัดการเงินส่วนบุคคล ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบของการออม ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุของข้าราชการฝ่ายอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยนำข้อคำถามที่ได้ทำการตรวจสอบเพื่อหาความสอดคล้องและใช้สถิติหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยตรวจสอบประเด็นความสอดคล้องในแต่ละข้อโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และทำการทดสอบแบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม Index of item Objective Congruence : IOC โดยเครื่องมือที่มีคุณภาพในเรื่องความตรงตามเนื้อหา นั้นจะมีค่าข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00 (กิตติพงษ์ พิพิธกุล, 2561) ซึ่งข้อคำถามโดยภาพรวมได้ค่า $IOC \geq 0.5$ ทุกข้อ ถือได้ว่าข้อคำถามโดยภาพรวมมีความสอดคล้องกัน จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรในกลุ่มที่คล้ายคลึงกับประชากรแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการฝ่ายอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดในเขตภาคกลาง ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 50 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Reliability Analysis) ก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha Coefficient (α - Coefficient) จะยอมรับค่าความเชื่อมั่นที่ได้ 0.70 ขึ้นไป ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 ถือว่าเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้เป็นไปตามเกณฑ์ของ Nunnally (Nunnally, 1978)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaire) เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างข้าราชการฝ่ายอัยการ ในสังกัดสำนักงานอัยการสูงสุดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการส่งลิงก์คำถามจาก Google Form เข้าไลน์กลุ่มภายในสังกัดสำนักงานอัยการสูงสุดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามดำเนินการตอบแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติ ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของข้าราชการฝ่ายอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 305 คนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.69 มีอายุระหว่าง 31- 40 ร้อยละ 52.79 สถานภาพสมรส ร้อยละ 47.21 ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 60.0 ไม่มีผู้พึงพิงในครอบครัว ร้อยละ 21.96 ประเภทข้าราชการธุรการ ร้อยละ 72.0 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 15,000 – 30,000 บาท ร้อยละ 37.38

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุ (X) ได้แก่ ด้านการวางแผนการเงิน (X_1) ด้านความรู้ความเข้าใจต่อการวางแผนการเงิน/

การจัดการการเงิน (X_2), ด้านวินัยทางการเงิน (X_3) ด้านวิธีการจัดการเงินที่มีประสิทธิภาพ (X_4) ด้านเงินฝากธนาคาร (X_5), ด้านการลงทุนในกองทุนรวม (X_6) ด้านกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (X_7) ด้านสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด (X_8) ด้านการประกันชีวิต (X_9) ด้านการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์/สังหาริมทรัพย์ (X_{10}) และปัจจัยการเตรียมตัวเกษียณอายุ (Y) ได้แก่ การเตรียมตัวด้านจิตใจ (Y_1) การเตรียมตัวด้านร่างกาย (Y_2) การเตรียมตัวด้านทรัพย์สินเงินทอง (Y_3) การเตรียมตัวด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง (Y_4) การเตรียมตัวด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว (Y_5) การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัย (Y_6) พบว่า

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุ (X) และการเตรียมตัวเกษียณอายุ (Y) พบว่า

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการวางแผนการเงิน (X_1)	3.43	0.71	ปานกลาง
ด้านความรู้ความเข้าใจต่อการวางแผนการเงิน/ การจัดการการเงิน (X_2)	3.18	0.73	ปานกลาง
ด้านวินัยทางการเงิน (X_3)	3.13	0.73	ปานกลาง
ด้านวิธีการจัดการเงินที่มีประสิทธิภาพ (X_4)	3.21	0.72	ปานกลาง
ด้านเงินฝากธนาคาร (X_5)	3.32	0.92	ปานกลาง
ด้านการลงทุนในกองทุนรวม (X_6)	2.42	1.12	น้อย
ด้านกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (X_7)	3.66	0.82	มาก
ด้านสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด (X_8)	3.49	0.89	ปานกลาง
ด้านการประกันชีวิต (X_9)	3.26	0.95	ปานกลาง
ด้านการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์/สังหาริมทรัพย์ (X_{10})	2.74	1.03	ปานกลาง
การเตรียมตัวด้านจิตใจ (Y_1)	3.50	0.69	มาก
การเตรียมตัวด้านร่างกาย (Y_2)	3.52	0.65	มาก
การเตรียมตัวด้านทรัพย์สินเงินทอง (Y_3)	3.25	0.83	ปานกลาง
การเตรียมตัวด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง (Y_4)	3.17	0.85	ปานกลาง
การเตรียมตัวด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว (Y_5)	3.56	0.72	มาก
การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัย (Y_6)	2.74	1.03	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุ (X) พิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกพบว่า ด้านกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ($\bar{x} = 3.66$, S.D.= 0.82) ด้านสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ($\bar{x} = 3.49$, S.D.= 0.89) ด้านการวางแผนการเงิน ($\bar{x} = 3.43$, S.D.= 0.71) และมีระดับความคิดเห็นต่อการเตรียมตัวเกษียณอายุ (Y) พิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกพบว่า การเตรียมตัวด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ($\bar{x} = 3.56$, S.D.= 0.72) การเตรียมตัวด้านร่างกาย ($\bar{x} = 3.52$, S.D.= 0.65) การเตรียมตัวด้านจิตใจ ($\bar{x} = 3.50$, S.D.= 0.69)

3. ผลการวิเคราะห์ค่าถดถอยพหุคูณปัจจัยที่มีผลความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของข้าราชการฝ่ายอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าถดถอยพหุคูณปัจจัยที่มีผลความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของข้าราชการฝ่ายอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วยวิธี Stepwise (n=305)

ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุ	B	Beta	t	P
ด้านพฤติกรรมการจัดการเงินส่วนบุคคล				
ด้านวิธีการจัดการเงินที่มีประสิทธิภาพ	.17	.21	3.62**	.00
ด้านการวางแผนการเงิน	.17	.21	3.48**	.00
ด้านความรู้ความเข้าใจต่อการวางแผนการเงิน/ การจัดการการเงิน	.09	.12	2.25*	.02
ด้านรูปแบบของการออม				
ด้านการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์/สังหาริมทรัพย์	.09	.17	3.71**	.00
ด้านกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ	.09	.14	2.99**	.00
ด้านเงินฝากธนาคาร	.06	.10	2.19*	.02
Constant = 1.09 R = 67 R ² = .45 R ² _{adj} = .44 SEE = .43 F = 41.94 sig. = .00				

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของข้าราชการฝ่ายอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ ด้านการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์/สังหาริมทรัพย์ รองลงมาคือด้านวิธีการจัดการเงินที่มีประสิทธิภาพ ด้านการวางแผนการเงิน ด้านกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ด้านความรู้ความเข้าใจต่อการวางแผน/การจัดการการเงิน และน้อยที่สุด คือ ด้านเงินฝากธนาคาร ร่วมกันพยากรณ์ความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของข้าราชการฝ่ายอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 44 (R²_{adj} = .44) ด้านวิธีการจัดการเงินที่มีประสิทธิภาพ ด้านการวางแผนการเงิน ด้านการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์/สังหาริมทรัพย์ ด้านกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของข้าราชการฝ่ายอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านความรู้ความเข้าใจต่อการวางแผน/การจัดการการเงิน และด้านเงินฝากธนาคารเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของข้าราชการฝ่ายอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถนำมาเขียนสมการถดถอย ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y = + 1.09 (\text{วิธีการจัดการเงินที่มีประสิทธิภาพ}) + .17 (\text{การวางแผนการเงิน}) + .09 (\text{การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์/สังหาริมทรัพย์}) + .09 (\text{กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ}) + .09 (\text{ความรู้ความเข้าใจต่อการวางแผนการเงิน/การจัดการการเงิน}) + .06 (\text{เงินฝากธนาคาร})$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของข้าราชการฝ่ายอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนืออภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านพฤติกรรมการจัดการเงินส่วนบุคคลที่มีผลต่อความพร้อมในการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของฝ่ายอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปัจจุบัน ปัจจัยพฤติกรรมการจัดการเงินส่วนบุคคลลำดับดังนี้ 1) ด้านวิธีการจัดการเงินที่มีประสิทธิภาพ 2) ด้านการวางแผนการเงิน และ 3) ด้านความรู้ความเข้าใจต่อการวางแผนการเงิน/การจัดการการเงิน โดยผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยส่วนใหญ่มีระดับความเห็นต่อปัจจัยดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเกิดจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 31-40 ปี ถึงแม้ว่าจะเป็นช่วงอายุที่มีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจนและเริ่มสร้างความมั่นคงเพิ่มพูนความมั่งคั่งเพื่ออนาคต แต่ก็เป็นวนัยที่ต้องเริ่มต้นสร้างครอบครัวทำให้ในช่วงวัยนี้ก็มีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เช่น ค่าผ่อนบ้าน ค่าผ่อนรถ และสถานภาพส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถามคือสมรส ซึ่งทำให้ต้องมีค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว เมื่อเป็นเช่นนี้จะพบว่าคนวัย 31-40 ปี มีโอกาสที่จะลดความสำคัญของการวางแผนการเงินเพื่อเกษียณ หรือแบ่งเงินเพื่อการออมและลงทุนในระดับต่ำ สอดคล้องกับ ธนพร จันทร์สว่าง (2561) พบว่าการมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลจะเป็นเครื่องมือสำหรับการเตรียมความพร้อมทางการเงินทั้งในปัจจุบันและอนาคต กล่าวคือ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งก่อนและหลังเกษียณ โดยสามารถนำหลักการเกี่ยวกับแผนการเงินส่วนบุคคลไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ ตั้งแต่กระบวนการ/ขั้นตอน การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล การจัดทำเกี่ยวกับแผนทางการเงิน จนมีความสามารถในการปฏิบัติตามแผนการเงินที่วางไว้ มีความเข้าใจของการทบทวนและปรับปรุงแผนทางการเงินตามความจำเป็นของสถานการณ์นั้น ๆ สอดคล้องกับกระบวนการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของ Bajtelsmit (2019) ที่พบว่า 1) การตรวจสอบฐานะทางการเงินในปัจจุบัน 2) กำหนดเป้าหมายทางการเงิน เช่น เพื่อใช้ยามเกษียณ 3) กำหนดกลยุทธ์ทางเลือกเพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมายเช่นการมองหาอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น วางแผนลงทุนที่รัดกุมและคุ้มค่า 4) ปฏิบัติตามแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 5) ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขแผนที่มีข้อบกพร่อง อีกทั้งยังสอดคล้องกับ ศรุติ กิตติมหาชัย (2560) ที่พบว่า ด้านการวางแผนการเงินมีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ปัจจัยด้านรูปแบบของการออมที่มีผลต่อความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของข้าราชการฝ่ายอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปัจจุบัน ปัจจัยด้านรูปแบบของการออมตามลำดับดังนี้ 1) ด้านการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์/สังหาริมทรัพย์ 2) ด้านกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และ 3) ด้านเงินฝากธนาคาร โดยผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยส่วนใหญ่มีระดับความเห็นต่อปัจจัยดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลางจนถึงมาก ทั้งนี้อาจเกิดจาก ผู้ตอบแบบสอบถาม มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 31-40 ปี ซึ่งอาจเรียกตามแนวคิดนักเศรษฐศาสตร์ว่ากลุ่ม Gen Y ซึ่งก็คือกลุ่มคนที่เกิดในช่วงปี พ.ศ. 2523 - 2540 เป็นกลุ่มที่เติบโตในช่วงที่วิวัฒนาการทางเทคโนโลยี และการเปลี่ยนผ่านจากอนาล็อกสู่ดิจิทัล จึงสามารถใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว จึงได้เลือกการออมเงินโดยการฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ เพราะปัจจุบันธนาคารมีการนำเทคโนโลยีด้าน Mobile Banking มาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้า ประกอบกับผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้าราชการจะต้องถูกหักเงินเดือนเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญทุกเดือนตามกฎหมายเป็นจำนวนร้อยละ 3 และสามารถออมเพิ่มได้สูงสุดตามความสมัครใจได้ถึงร้อยละ 15 ซึ่งเป็นเครื่องมือในการออมเงินที่รัฐบาลบังคับให้ข้าราชการทุกคนต้องส่งทุกเดือน และเลือกรูปแบบการออมในอสังหาริมทรัพย์/สังหาริมทรัพย์ก็เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน มีเงินก็ซื้อเก็บไว้ หากขายไม่ได้ ก็ยังสามารถเก็บไว้เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลานได้ สอดคล้องกับพัฒน์ ทองพิง (2555) ได้ทำการศึกษารื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ กรณีศึกษาเฉพาะครูโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า รูปแบบการออมที่สำคัญ คือ เงินบำเหน็จเงินบำนาญข้าราชการ สอดคล้องกับเนษพร นาคสีเหลือง (2557) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุ

ของพนักงานธนาคารกรุงเทพจำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ รูปแบบการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของผู้ตอบแบบสอบถามมีการออมในรูปแบบเงินฝากธนาคาร สอดคล้องกับธนพร จันทน์สว่าง (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม นักศึกษามีการวางแผนทางการเงินเพื่อใช้จ่ายหลังการเกษียณอายุ โดยการลงทุน และการออมในรูปแบบการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน คอนโดมีเนียม ที่ดิน สหกรณ์ทรัพย์ และทองคำ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของข้าราชการฝ่ายอัยการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถสรุปข้อเสนอแนะที่ได้รับจากงานวิจัย ดังนี้

ในการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุราชการของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งเห็นได้ว่าข้าราชการส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพร่างกาย สุขภาพจิตใจ และมีความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวอย่างมาก หน่วยงานควรให้ความสำคัญโดยการให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพร่างกายเพื่อให้ข้าราชการมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ เช่นการให้ความรู้เกี่ยวกับโภชนาการอาหารที่ถูกต้อง จัดสถานที่และส่งเสริมให้ข้าราชการมีที่ออกกำลังกาย จัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างน้อย 1 ครั้ง รวมไปถึงสนับสนุนและจัดกิจกรรมทางศาสนาตามที่ข้าราชการศรัทธาเพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการได้มีการพัฒนาจิตใจให้สงบ เช่นการจัดโครงการพัฒนาจิตเจริญภาวนาพักค้างที่วัด รวมไปถึงการจัดหากิจกรรมที่ครอบครัวของข้าราชการได้ทำร่วมกัน นอกจากนี้แล้วสำนักงานอัยการสูงสุดควรมีการจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุให้แก่ข้าราชการ โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญในด้านที่เกี่ยวข้องเพื่อมาให้ความรู้วิธีการจัดการเงินที่มีประสิทธิภาพและการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมตัวเกษียณด้วย รวมไปถึงการให้ความรู้ด้านรูปแบบการออม เช่น การลงทุนในสินทรัพย์ต่าง ๆ ที่ให้ผลตอบแทนมากกว่าการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ รวมไปถึงการหาแหล่งเงินทุนเพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการหาอาชีพเสริมเพื่อให้มีรายได้เพิ่มจากรายได้ประจำ และหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อการซื้อที่อยู่อาศัย หรืออาจทำคู่มือการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุสำหรับกลุ่มข้าราชการในสังกัดสำนักงานอัยการสูงสุด ตั้งแต่เริ่มเข้าทำงาน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุ และจะได้วางแผนเพื่อการเตรียมตัวเกษียณอายุให้เหมาะสมกับตนเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการออมต่าง ๆ ที่ให้ผลตอบแทนที่สูง ซึ่งผลการศึกษาจะทำเป็นแนวทางสำหรับข้าราชการ หน่วยงานภาครัฐ องค์กร และสถาบันการเงินนำมาพิจารณาประกอบในการสนับสนุน และส่งเสริมความรู้สำหรับเตรียมความพร้อมเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางการเงินสำหรับวัยเกษียณอายุ

2. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุและทัศนคติต่อการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของข้าราชการฝ่ายอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพงษ์ พิพิธกุล. (2561). คุณภาพเครื่องมือแบบสอบถาม : Validity กับ Reliability ในการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. *วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 8(2), 104
- ญาณิศา เพื่อนพะเพาะ. (2556). การให้ความหมาย รูปแบบและกระบวนการออมของนักศึกษาในระดับมหาบัณฑิต สาขาการประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของคนไทยปี 2563. สืบค้นเมื่อ 17 ธันวาคม 2564, จาก <https://www.1213.or.th/th/flsurveyreport/2563ThaiFLsurvey.pdf>
- ธนพร จันทร์สว่าง. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม. (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสยาม)
- นิตยา ทวีชีพ. (2557). รูปแบบกิจกรรมหลังเกษียณอายุตามความต้องการของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร. (รายงานการวิจัยบริหารธุรกิจบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต).
- นิภาพร เกิดมาลัย และมนัสสินี บุญมีศรีสง่า. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการครู ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ในการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 9 และการประชุมนานาชาติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 8 วันที่ 7-9 สิงหาคม 2560, หน้า 1440-1451. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.
- เนษพร นาคสีเหลือง. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่. (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชวมงคลธัญบุรี).
- ปศุณา แสงจันทร์. (2562). การจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินที่มีประสิทธิผลของข้าราชการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. (การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง)
- พัฒน์ ทองพิง. (2555). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ:กรณีศึกษาเฉพาะครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. (การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- เพ็ญประภา เบญจวรรณ. (2558). การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 2(1), 82-92.
- ศรุติ กิตติมหาชัย. (2560). การศึกษาการวางแผนการใช้ชีวิต การวางแผนเรื่องการเงิน และการพัฒนาการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). *การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ.2553-2583 (ฉบับปรับปรุง)*. สืบค้นเมื่อ 17 ธันวาคม 2564, จาก <https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=social>

- สำนักงานอัยการสูงสุด. (2563). *สมุดนัดความสำนังานอัยการสูงสุด*. กรุงเทพฯ: สำนักงานอัยการสูงสุด.
- อนงนาฏ ศุภกิจวณิชกุล. (2558). *พฤติกรรมการณ์และการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- Nunnally, J. (1978). *Psychometric theory*. New York: MacGraw-Hill.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: an Introductory Analysis*. (3rd ed). New York: Harper and Row Publications.
- Bajtelsmit, V. (2019). *Personal finance*. Retrieved 3 June 2019, From https://books.google.co.th/books?hl=th&lr=&id=iGfDDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA3&dq=vickie+bajtelsmit++personal+finance&ots=vtltpQA2KO&sig=v_BBURWA273vg2rhGFh09Rj7EDE&redir_esc=y#v=onepage&q=vickie%20bajtelsmit%20%20personal%20finance&f=true.